

СОВЕТ ТАШКИЧИНСКОГО
СЕЛЬСКОГО ПОСЕЛЕНИЯ
АРСКОГО МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА
РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН
ул.Г.Тукая, д. 19, с.Ашитбаш,
Арский муниципальный район, 422039

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
АРЧА МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
ТАШКИЧУ АВЫЛ
ЖИРЛЕГЕ СОВЕТЫ
Г.Тукай урамы, 19 йорт, Ашыгтбаш авылы,
Арча муниципаль районы, 422039

Тел. (84366)90-2-58, факс (84366)90-3-22. E-mail: Tash.Ars@tatar.ru

Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы
Ташкичу авыл жирлеге Советы
КАРАРЫ

« 24 » октябрь 2022 ел

№ 25

Ташкичу авыл жирлеге Советы депутаты статусы
турында нигезләмәне раслау хакында

«Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрәндәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон, «Татарстан Республикасында жирле үзидарә турында» 2004 елның 28 июлендәге 45-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы, Арча муниципаль районы Уставы нигезендә Ташкичу авыл Советы карар бирде:

1. Ташкичу авыл жирлеге Советы депутаты статусы турындагы нигезләмәне расларга.
2. Әлеге карарны Татарстан Республикасы рәсми хокукый мәгълүмат порталында бастырып чыгарырга һәм Арча муниципаль районының рәсми сайтында урнаштыру юлы белән халыкка житкерергә.
3. Әлеге карарның үтәлешен тикшереп торуну үз өстемә алам.

Ташкичу авыл жирлеге башлыгы

Р.Х.Хабибуллин

Ташкичү
авыл жирлеге
Советының
24.10.2022 ел № 25
карарына кушымта

Ташкичү авыл жирлеге Советы депутаты статусы турында нигезләмә

Әлеге Нигезләмә Ташкичү авыл жирлеге Советы депутатының хокукларын һәм бурычларын, шулай ук депутат тарафыннан үз вәкаләтләрән башкарганда төп хокукый һәм социаль гарантияләрне билгели.

1 статья. Ташкичү авыл жирлеге

Советы депутаты статусының хокукый нигезе

1. Ташкичү авыл жирлеге Советы депутаты статусы (алга таба - депутат) Россия Федерациясе Конституциясе, федераль законнар, Татарстан Республикасы Конституциясе, Татарстан Республикасы законнары, Арча муниципаль районы Ташкичү авыл жирлеге уставы, әлеге Нигезләмә нигезендә билгеләнә.

2. Жирле үзидарә органнары депутатның үз хокукларын һәм бурычларын нәтижәле гамәлгә ашыру өчен шартлар тудыра.

2 статья. Депутатның вәкаләтләре чоры

1. Депутатның вәкаләтләре, әлеге Нигезләмәнең 3 статьясында каралган очраклардан тыш, яңа чакырылыш Ташкичү авыл жирлеге Советы эшли башлаган көннән башлана һәм туктатыла.

2. Депутатның вәкаләтләре чоры «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрэндәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә Арча муниципаль районы Ташкичү авыл жирлеге Уставы белән билгеләнә.

3 статья. Депутат вәкаләтләрән вакытыннан алда туктату

1. Депутатның вәкаләтләрә түбәндәге очракта вакытыннан алда туктатыла:
  - 1) үлем;
  - 2) үз теләге белән отставкага китү;
  - 3) суд тарафыннан хокуктан файдалануга сәләтсез яисә хокуктан файдалану сәләте чикләнгән дип танылу;
  - 4) суд тарафыннан хәбәрсез югалган яисә вафат дип игълан ителү;
  - 5) аңа карата судның гаепләү карары законлы көченә керү;
  - 6) Россия Федерациясеннән читкә даими яшәү урынына чыгу;
  - 7) Россия Федерациясе гражданлыгы тукталу яки Россия Федерациясе халыкара шартнамәсендә катнашучы чит ил гражданының аның нигезендә чит ил гражданы жирле үзидарә органнарына сайланьрга хокуклы чит ил гражданлыгы тукталу, Россия Федерациясе гражданының яки, Россия Федерациясенә халыкара шартнамәсендә башкасы каралмаган булса, Россия Федерациясенә халыкара шартнамәсе нигезендә жирле үзидарә органнарына сайланьрга хокуклы чит ил гражданының чит ил гражданлыгы (подданлыгы) булу яки яшәүгә рәхсәт яисә чит ил территориясендә гражданның даими яшәү хокукын раслый торган башка документы булу;
  - 8) сайлаучылар тарафыннан чакыртып алыну;
  - 9) тиешле жирле үзидарә органы вәкаләтләрән вакытыннан алда туктату;
  - 10) хәрби яисә аны алмаштыра торган хезмәткә чакырылу;
  - 11) «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрәндәге 131-ФЗ номерлы Федераль законда билгеләнгән чикләүләрне үтәмәгән очракта;
  - 12) «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрәндәге 131-ФЗ номерлы Федераль законда һәм башка федераль законнарда каралган башка очракларда.
2. Ташкичү авыл жирлегә Советының депутат вәкаләтләрән вакытыннан алда туктату турындагы карары вәкаләтләрне вакытыннан алда туктату өчен нигез барлыкка килгән көннән алып 30 көннән дә соңга калмыйча кабул ителә, ә бу нигез

Ташкичү авыл жирлеге Советы сессияләре арасында барлыкка килгән очракта - мондый нигез барлыкка килгән көннән соң өч айдан да соңга калмыйча.

3. Татарстан Республикасы Президенты депутат вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату турындагы гариза белән мөрәжәгать иткән очракта, вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату өчен нигез барлыкка килү Ташкичү авыл жирлеге Советына әлеге гариза кергән көн була.

4 статья. Депутат таныклығы һәм күкрәк билгесе

1. Депутат аның шәхесен һәм Ташкичү авыл жирлеге Советы депутаты вәкаләтләрен раслаучы төп документка, шулай ук үз вәкаләтләре чоры дәвамында аның тарафыннан файдаланыла торган күкрәк билгесенә ия.

2. Депутат таныклығы һәм күкрәк билгесе турындагы нигезләмә, аларның тасвирламасы Ташкичү авыл жирлеге Советы карары белән раслана.

5 статья. Депутат тарафыннан үз вәкаләтләрен гамәлгә ашыру шартлары

1. Депутат депутат эшчәнлеген, Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы Ташкичү авыл жирлеге Уставында билгеләнгән очрактан тыш, үз депутат эшчәнлеген төп эш урыны буенча хезмәт бурычларын үтәү белән бергә алып бара.

6 статья. Депутатның эшчәнлек формалары

1. Депутат эшчәнлеге формалары:

- а) Ташкичү авыл жирлеге Советы утырышларында катнашу;
- б) Ташкичү авыл жирлеге Советы комиссияләре эшендә катнашу;
- в) Ташкичү авыл жирлеге Советы карарлары проектларын Ташкичү авыл жирлеге Советы каравына кертү;
- г) депутат таләбен кертү;
- д) депутат мөрәжәгатен жибәрү;
- е) дәүләт хакимияте органнарына, жирле үзидарә органнарына, иҗтимагый берләшмәләргә һәм аларның вазыйфаи затларына тәкъдимнәр кертү;

ж) тиешле вазыйфаи затларга гражданнар хокукларын бозуның ачыкланган очраklarын кичекмөстән кисәтү чараларын күрүне таләп итеп мөрәжәгать итү;

з) сайлаучылар белән эш;

и) депутат берләшмәләре - фракцияләр һәм депутат төркемнәре эшендә катнашу;

к) территорияль ижтимагый үзидарәне оештыруда катнашу.

2. Депутат эшчәнлегә шулай ук федераль законнарда, Татарстан Республикасы Конституциясендә һәм законнарында, Арча муниципаль районы Ташкичү авыл жирлегә Уставында, Ташкичү авыл жирлегә Советы регламентында, башка муниципаль актларда каралган башка формаларда да гамәлгә ашырыла ала.

7 статья. Депутатның Ташкичү авыл жирлегә Советы утырышларында катнашуы

1. Депутат Ташкичү авыл жирлегә Советы утырышларында шәхсән үзе катнаша.

2. Депутатка Ташкичү авыл жирлегә Советының утырышлар уздыру вакыты һәм урыны, карауга кертелә торган мәсьәләләр турында үз вакытында хәбәр ителә, шулай ук әлегә мәсьәләләр буенча Ташкичү авыл жирлегә Советы регламенты нигезендә барлык кирәкле материалларны ала.

Ташкичү авыл жирлегә Советы утырышында катнашу мөмкин булмаса, депутат бу хакта алдан ук Ташкичү авыл жирлегә Советы рәисенә хәбәр итә.

3. Депутат түбәндәгеләргә хокуклы:

1) Ташкичү авыл жирлегә Советында комиссияләргә һәм тиешле вазыйфаларга сайланырга;

2) Ташкичү авыл жирлегә Советында карау өчен сораулар бирергә;

3) Ташкичү авыл жирлегә Советы тарафыннан төзелә торган органнар һәм Ташкичү авыл жирлегә Советы тарафыннан сайлана торган (билгеләнгән, килештерелә торган) вазыйфаи затлар кандидатуралары мәсьәләләре буенча фикер әйтергә;

4) хокук чыгару инициативасын гамәлгә ашыру тәртибендә Ташкичү авыл

жирлеге Советына хокукый актлар проектларын кертергә;

5) Ташкичү авыл жирлеге Советы утырышларында көн тәртибе, карау тәртибе һәм тикшерелә торган мәсьәләләрнең асылы буенча тәкъдимнәр һәм искәрмәләр кертергә, карарлар проектларына һәм башка актларга төзәтмәләр кертергә;

6) Ташкичү авыл жирлеге Советы утырышында Ташкичү авыл жирлегенең чираттан тыш хисабын яисә Ташкичү авыл жирлеге Советы карамагындагы вазыйфаи зат мәгълүматын тыңлау турында тәкъдимнәр кертергә;

7) Ташкичү авыл жирлеге Советы регламентында билгеләнгән тәртиптә фикер алышуларда катнашырга;

8) Ташкичү авыл жирлеге Советы утырышларында гражданның, аның фикеренчә, ижтимагый әһәмияткә ия мөрәжәгатьләрен игълан итәргә;

9) үз тәкъдимнәрен нигезләп һәм тавыш бирү мотивлары буенча чыгыш ясарга, белешмәләр һәм аңлатмалар бирергә;

10) Ташкичү авыл жирлеге Советы утырышлары беркетмәләренең эчтәлеген белән танышырга.

4. Ташкичү авыл жирлеге Советы утырышында депутат әйткән тәкъдимнәр һәм искәрмәләр Ташкичү авыл жирлеге Советының тиешле комиссиясе тарафыннан карала һәм тикшерелә.

8 статья. Депутатның Ташкичү авыл жирлеге Советының даими һәм вакытлы комиссияләре эшендә катнашуы

1. Депутат Ташкичү авыл жирлеге Советы комиссияләренең эшендә шәхсэн катнаша, ул шуларның әгъзасы булып тора, тәкъдимнәр кертә, карала торган мәсьәләләр буенча фикер алышуда һәм карарлар кабул итүдә катнаша.

2. Депутат үзе әгъза булмаган комиссияләр эшендә катнаша, тәкъдимнәр кертә, карала торган мәсьәләләр буенча фикер алышуда һәм киңәшмә тавышы хокукы белән карарлар кабул итүдә катнаша ала.

9 статья. Депутатның Ташкичү авыл жирлеге Советы һәм аның комиссияләре күрсәтмәләрен үтәүдә катнашуы

1. Депутат Ташкичү авыл жирлеге Советы һәм аның комиссияләре күрсәтмәләрен үз компетенцияләре чикләрендә үтәргә тиеш.

2. Ташкичү авыл жирлеге Советы яисә аның комиссияләре күрсәтмәләре буенча депутат муниципаль берәмлек чикләрендә урнашкан жирле үзидарә органнары һәм вазыйфаи затлары, оештыру-хокукый һәм милек формаларына карамастан, оешмалар тарафыннан Ташкичү авыл жирлеге Советы карарларының үтәлешен тикшерүләрдә катнаша.

3. Әлеге күрсәтмәләрнең үтәлеше нәтижеләре турында депутат Ташкичү авыл жирлеге Советына яисә аның комиссиясенә хәбәр итә.

10 статья. Депутат таләбе

1. Депутат депутат таләбе белән үз компетенцияләренә керә торган мәсьәләләр буенча Ташкичү авыл жирлеге Советы утырышларында жирле үзидарә органнарына, жирле үзидарә органнарының вазыйфаи затларына, Ташкичү авыл жирлеге Советы төзи яисә сайлый торган башка органнар житәкчеләренә, Арча муниципаль районы Ташкичү авыл жирлеге территориясендә урнашкан муниципаль предприятиеләр һәм учреждениеләр житәкчеләренә мөрәжәгать итәргә хокуклы.

2. Депутат таләбе - депутат мөрәжәгате, ул Ташкичү авыл жирлеге Советы карары буенча депутат таләбе буларак таныла. Депутат таләбе турындагы тәкъдим депутат яисә депутатлар төркеме тарафыннан язма рәвештә кертелә һәм Ташкичү авыл жирлеге Советы регламентында билгеләнгән тәртиптә Ташкичү авыл жирлеге Советы утырышында игълан ителә.

3. Депутат таләбе жибәрелгән жирле үзидарә органы, вазыйфаи зат, муниципаль предприятие яисә учреждение житәкчесе Ташкичү авыл жирлеге Советы билгеләгән көннән алып 15 көннән дә соңга калмыйча аңа язма рәвештә жавап бирергә тиеш. Жавап орган житәкчесе, вазыйфаи зат, муниципаль предприятие яисә учреждение житәкчесе, аңа депутат таләбе жибәрелгән яисә аның вазыйфаларын вакытлыча башкаручы зат тарафыннан имза салынырга тиеш.

4. Таләп инициаторы таләптә куелган мәсьәләләрне карауда турыдан-туры катнашырга
хокуклы.

Аларны карау көне турында таләп инициаторына алдан ук, әмма мәсьәләне карау көненә кадәр өч көннән дә соңга калмыйча хәбәр ителә.

5. Ташкичү авыл жирлеге Советы жирле үзидарә органына, жирле үзидарә органының вазыйфаи затына, муниципаль предприятие яисә учреждение житәкчесенә Ташкичү авыл жирлеге Советы билгеләгән срукта депутат таләбе буенча кабул ителгән карарны үтәү турында язма жавап тапшырырга хокуклы.

11 статья. Депутат мөрәжәгәте

1. Депутат мөрәжәгәте булып үз компетенциясенә керә торган мәсьәләләр буенча депутатның дәүләт хакимияте органнарына, жирле үзидарә органнарына, күрсәтелгән органнарның вазыйфаи затларына, муниципаль предприятие һәм учреждение житәкчеләренә, оештыру-хокукый формасына бәйсез рәвештә муниципаль берәмлек территориясендә урнашкан ижтимагый берләшмәләргә, депутат эшчәнлегенә бәйле мәгълүмат һәм белешмәләр алу максатыннан, язма рәвештә мөрәжәгәте санала.

2. Депутат мөрәжәгәте депутат бланкында рәсмиләштерелә һәм депутат тарафыннан мөстәкыйль рәвештә жиберелә.

3. Дәүләт хакимияте органнарының, жирле үзидарә оештыру-хокукый формасына бәйсез рәвештә ижтимагый берләшмәләрнең депутат мөрәжәгатен каравы гамәлдәге законнарда билгеләнгән тәртиптә һәм срукларда гамәлгә ашырыла.

4. Депутат мөрәжәгатенә жавап мөрәжәгәткә жавап жибергән вазыйфаи зат тарафыннан имзаланган булырга тиеш.

12 статья. Депутатның сайлаучылар белән үзара хезмәттәшлеге

1. Депутат сайлау округы сайлаучылары, шулай ук предприятиеләр, оешмалар, дәүләт һәм башка органнар коллективлары белән элементдә тора.

2. Депутат сайлаучылар мөрәжәгатен карый, гражданнарны кабул итә, тиешле дәүләт хакимияте органнарына, жирле үзидарә органнарына һәм ижтимагый берләшмәләргә тәкъдимнәр кертә, шулай ук аена кимендә бер тапкыр

сайлаучыларны кабул итә.

3. Депутат очрашулар вакытында алар белән, шулай ук массакуләм мәгълүмат чаралары аша сайлаучыларга үз эшчәнлеге турында хәбәр итә.

4. Депутат сайлаучыларның хокукларын, ирекләрен һәм законлы мәнфәгатьләрен тәмин итү чараларын күрә:

алардан кәргән тәкъдимнәрне, шикаятләрне карый, үз вәкаләтләре чикләрендә аларда булган мәсьәләләрне дәрәс чишәргә ярдәм итә;

гражданнарны кабул итә;

жәмәгәтчәлек фикерен өйрәнә һәм, кирәк булганда, тиешле дәүләт хакимияте органнарына, жирле үзидарә органнарына тәкъдимнәр кертә.

5. Депутатларның сайлаучылар белән очрашулары махсус билгеләнгән урыннарда, биналарда, ишегалды территорияләрендә үткәрелә, исемлеген һәм бирү тәртибен Ташкичү авыл жирлеге Советы билгели.

Депутатның гавами чара рәвешендә сайлаучылар белән очрашулары жыелышлар, митинглар, демонстрацияләр, урам йөрешләре һәм пикетлар турындагы Россия Федерациясе законнары нигезендә үткәрелә.

13 статья. Депутатларның депутат берләшмәләре эшендә катнашуы

1. Ташкичү авыл жирлеге Советы депутаты уртақ эшчәнлек өчен төзелә торган һәм карала торган мәсьәләләр буенча позицияне белдерә торган депутат фракциясе яисә төркем составына керәргә хокуклы.

2. Фракцияләр һәм башка депутат берләшмәләрен төзү, теркәү һәм аларның эшчәнлеге тәртибе Ташкичү авыл жирлеге Советы регламенты белән билгеләнә.

14 статья. Депутатның жирле үзидарә органнары һәм вазыйфай затлары белән үзара хезмәтгәшлеге

1. Депутат Ташкичү авыл жирлеге Советы, аның органнары эшчәнлегендә актив катнашуын тәмин итә торган тулы хокукка ия.

2. Ташкичү авыл жирлеге Советы депутатның сайлау округындагы эше, Ташкичү авыл жирлеге Советының, аның органнарының карарлары һәм

йөкләмәләре үтәләше турында хәбәрән тыңларга хокуклы.

3. Жирле үзидарә органнары һәм аның вазыйфаи затлары депутатка аның эшендә кирәкле ярдәмне күрсәтәләр, жирле үзидарә органнары эшчәнлегә турында депутатка мәгълүмат бирәләр, муниципаль берәмлекләрнең вәкиллеке органнары эшчәнлегә турында, муниципаль берәмлекләрнең вәкиллеке органнары эшенең барышы турында, ижтимагый фикерне өйрәнүгә ярдәм итәләр.

15 статья. Депутатның вазыйфаи затлар тарафыннан кабул ителүгә хокукы

Үз эшчәнлегә мәсьәләләре буенча депутат Арча муниципаль районы Ташкичү авыл жирлегә территориясендә жирле үзидарә органнары, предприятиеләр, оешмалар, муниципаль милек учреждениеләре вазыйфаи затлары тарафыннан чираттан тыш кабул ителү хокукыннан файдалана

16 статья. Депутатның мәгълүмат алу һәм тарату хокукы

Депутат жирле үзидарә органнарыннан, муниципаль оешмалардан һәм аларның вазыйфаи затларыннан аның закон белән саклана торган яшерен эшчәнлегә белән бәйлә булмаган мәсьәләләр буенча мәгълүмат алырга хокуклы.

17 статья. Депутатның бурычлары

1. Депутат түбәндәгеләргә бурычлы:

1) үз эшчәнлеген гамәлгә ашырганда Россия Федерациясе Конституциясен, федераль законнары, Татарстан Республикасы Конституциясен, Татарстан Республикасы законнарын, авыл жирлегә Уставын, башка муниципаль хокукый актларны үтәргә;

2) гражданнарның хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен үтәүне һәм яклауны тәмин итәргә;

3) даими рәвештә, айга кимендә бер тапкыр, сайлаучыларны кабул итәргә;

4) гражданнарның, оештыру-хокукый рәвешенә бәйсез рәвештә оешмаларның, ижтимагый берләшмәләрнең, дәүләт хакимияте органнарының, жирле үзидарә органнарының мөрәжәгатьләрен үз вакытында карарга һәм аларга жаваплар бирергә;

5) сайлаучылар алдында очрашуларда елына кимендә бер тапкыр хисап

тотарга;

б) депутат вәкаләтләрен гамәлгә ашыруга бәйле чикләүләрне үтәргә;

7) «Коррупциягә каршы көрәш турында» 2008 елның 25 декабрендәге 273-ФЗ номерлы Федераль законда һәм башка федераль законнарда билгеләнгән чикләүләрне, тыюларны, бурычларны үтәргә;

8) әхлак һәм депутат этикасы нормаларын үтәргә;

9) дәүләт серен һәм закон белән саклана торган башка серне сакларга, шулай ук шәхси тормышка кагыла торган белешмәләрне, гражданның абруен һәм абруен, депутатның вәкаләтләрен гамәлгә ашыруга бәйле рәвештә аңа мәгълүм булган гражданның абруен һәм абруен абруен фаш итми торган белешмәләрне сакларга;

10) ел саен хисап финанс елыннан соң килә торган елның 30 апреленнән дә соңга калмыйча үзенә керемнәре, чыгымнары, мөлкәте турында һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында белешмәләрне, шулай ук хатынының (иренең) һәм балигы булмаган балаларының керемнәре, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында белешмәләрне гамәлдәге законнар нигезендә белешмәләр тапшырырга тиеш.

2. Депутат аңа федераль законнар, Татарстан Республикасы законнары, авыл җирлеге уставы һәм башка муниципаль хокукый актлар белән йөкләнгән башка бурычларны үти.

18 статья. Депутат вәкаләтләрен гамәлгә ашыруга бәйле чикләүләр

1. Даими нигездә үз вәкаләтләрен гамәлгә ашыручы депутат түбәндәгеләргә хокуклы түгел:

1) шәхсэн яки ышанычлы затлар аша эшмәкәрлек эшчәнлегә белән шөгъльләнергә;

2) коммерциячел яисә коммерцияле булмаган оешма белән идарә итүдә катнашырга, түбәндәге очраклардан тыш:

а) сәяси партия белән идарә итүдә, һөнәри берлек органы, шул исәптән җирле үзидарә органында, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе аппаратында

төзелгән беренчел профсоюз оешмасының сайланулы органы тарафыннан түләүсез нигездә катнашу, башка ижтимагый оешма, торак, торак-төзелеш, гараж кооперативлары съездында (конференциясендә) яисә гомуми жылышында, күчемсез мөлкәт милекчеләре ширкәтендә катнашу;

б) коммерциягә карамаган оешма идарәсендә (сәяси партия идарәсендә катнашудан тыш, һөнәри берлек органы, шул исәптән жирле үзидарә органында, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе аппаратында төзелгән беренчел профсоюз оешманың сайланулы органы тарафыннан, башка ижтимагый оешма, торак, торак-төзелеш, гараж кооперативлары съездында (конференциясендә) яисә гомуми жылышында катнашу, Татарстан Республикасы законында билгеләнгән тәртиптә Татарстан Республикасы Президентына алдан хәбәр итеп, түләүсез нигездә катнашу;

в) Татарстан Республикасы Муниципаль берәмлекләре Советы Ассоциациясендә, муниципаль берәмлекләрнең башка берләшмәләрендә, шулай ук аларның идарә органнарында муниципаль берәмлек мәнфәгатьләрен түләүсез нигездә тапшыру;

г) муниципаль берәмлекнең идарә органнарында һәм ревизия комиссиясендә муниципаль берәмлек мәнфәгатьләрен түләүсез нигездә оештыруны гамәлгә куючы (катнашучы) муниципаль берәмлек булган оешманы гамәлгә куючы (акционер) тарафыннан оешманы гамәлгә куючының вәкаләтләрен муниципаль берәмлек исеменнән гамәлгә ашыру тәртибен яисә идарә тәртибен билгели торган муниципаль хокукый актлар нигезендә тапшыру муниципаль милектәге акцияләр (устав капиталындагы өлешләр);

д) федераль законнарда каралган башка очраклар;

3) мөгаллимлек, фәнни һәм башка ижат эшчәнлегеннән тыш, башка түләүле эшчәнлек белән шөгыльләнәргә. Шул ук вакытта мөгаллимлек, фәнни һәм башка ижади эшчәнлек чит дәүләтләр, халыкара һәм чит ил оешмалары, чит ил гражданны һәм гражданлыгы булмаган затлар акчалары хисабына гына финанслана алмый, әгәр Россия Федерациясенең халыкара шартнамәсендә яки Россия Федерациясе законнарында башкасы каралмаган булса;

4) Россия Федерациясенен халыкара шартнамәсендә яисә Россия Федерациясе законнарында башкасы каралмаган булса, идарә органнары, попечительләр яисә күзәтү советлары, чит ил коммерциячел булмаган хөкүмәтнеке булмаган оешмаларының һәм Россия Федерациясе территориясендә аларның структур бүлекчәләренен башка органнары составына керергә.

2. Даими нигездә вәкаләтләренә гамәлгә ашыручы депутат граждан административ яисә жинаять эше буенча яки административ хокук бозу турындагы эш буенча яклаучы яисә вәкил (законлы вәкиллеке очракларыннан тыш) буларак катнаша алмый.

19 статья. Депутат әхлагы

1. Депутат закон, әхлак һәм мораль нормаларны төгәл үтәргә тиеш:

1) Ташкичү авыл жирлеге Советы утырышларында билгеләнгән тәртипне һәм регламентны үтәргә;

2) башка депутатларга, вазыйфай затларга һәм депутат вәкаләтләрен үтәүгә бәйле рәвештә мөнәсәбәтләргә керүче гражданнарга карата ихтирамсызлык һәм игътибарсызлык күрсәтмәскә;

3) депутат эшчәнлегенә бәйле булмаган максатларда депутат вәкаләтләрен үтәүгә бәйле рәвештә үзенә мәгълүм булган белешмәләренә, әгәр бу белешмәләр дәүләт, хезмәт, коммерция, шәхси яисә закон белән саклана торган башка серне тәшкил итсәләр, фаш итмәскә һәм кулланмаска;

4) жирле үзидарә органнары эшендә катнашудан тыелырга һәм шәхсэн яисә якын туганнарына кагылышлы мәсьәләләренә хәл иткәндә жирле үзидарә органнары, оешмалар, вазыйфай затлар, муниципаль хезмәткәрләр һәм гражданнар эшчәнлегенә йогынты ясау өчен депутат статусын файдаланмаска;

5) депутат вазыйфаларын объектив үтәүдә шик тудырырлык гамәлләрдән, гаризалардан, гамәлләрдән тыелып торырга, шулай ук аның Арча муниципаль районының Ташкичү авыл жирлеге абруена яки абруена зыян китерә алырлык конфликтлы хәлләрдән котылырга;

6) үз бурычларын үтәгәндә мәнфәгатләр каршылыгына китерә торган яисә

китерергә мөмкин булган шәхси кызыксыну барлыкка килгәндә - бу хакта Ташкичү авыл жирлеге Советы карары белән расланган тәртиптә Ташкичү авыл жирлеге Советына хәбәр итәргә һәм аның мәнфәгатьләр каршылыгын булдырмауга юнәлдерелгән карарларын үтәргә;

7) Ташкичү авыл жирлеге Советы билгеләгән гавами чыгышлар кагыйдәләрен үтәргә.

2. Депутат әхлагы бозылган очракта, Ташкичү авыл жирлеге Советы күрсәтмәсе буенча депутатның үз-үзен тотышы турындагы мәсьәлә тиешле комиссия тарафыннан карала.

20 статья. Депутат эшчәнлеген гамәлгә ашыру гарантияләре

1. Депутат эшчәнлеген гамәлгә ашыруның матди һәм башка гарантияләре Арча муниципаль районы Ташкичү авыл жирлеге законнары, Ташкичү авыл жирлеге Советының муниципаль норматив хокукый актлары белән билгеләнә.

2. Депутат хокукларын жинаять яки административ җаваплылыкка тарту, тоткарлау, арестлау, тентү, сорау алу, аларга карата башка жинаять-процессуаль һәм административ-процессуаль гамәлләр кылу, шулай ук алар биләгән торак һәм (яисә) хезмәт урыны, аларның багажы, шәхси һәм хезмәт транспорт чаралары, хат алышу өчен оператив-эзләү чаралары үткәргәндә, депутат хокукларын гарантияләү, аларны жинаять яки административ җаваплылыкка тарту, тоткарлау, тентү, сорау алу, аларга карата башка жинаять-процессуаль һәм административ-процессуаль гамәлләр кылу, алар кулланган элемент чаралары, аларга караган документлар федераль законнар белән билгеләнә.

3. Депутат тавыш биргәндә белдерелгән фикер, позиция һәм аның статусына туры килә торган башка гамәлләр, шул исәптән аның вәкаләтләре чоры тәмамланганнан соң, әйтелгән фикерләре, позициясе өчен жинаять яисә административ җаваплылыкка тартыла алмый. Әлеге нигезләмә депутат тарафыннан ачыктан-ачык хурлауларга, яла яуга яисә федераль законда каралган башка хокук бозуларга җибәрелгән очракларга кагылмый.